

MERE HJÆLP TIL DANSKERNE

– HALVÉR BILLETPRISERNE TIL TOG, BUS OG METRO

UDSPIL FRA ENHEDSLISTEN
OKTOBER 2022

ENHEDSLISTEN

ENHEDSLISTEN

VI SKAL SAMMEN GENNEM INFLATIONEN

Høje energipriser og inflation presser mange menneskers økonomi til det yderste – særligt de grupper der har de laveste indkomster.

Enhedslisten vil hjælpe inflationsramte danskere ved at halvere prisen på kollektiv transport i resten af 2022 og hele 2023. Forslaget er inspireret af Tyskland og Spanien, som allerede har nedsat billetpriserne på tog og busser markant.

Samtidig udhules økonomien for de mange busruter rundt omkring i landet. Ikke mindst uden for de større byer. Hver syvende busrute i hele landet er i akut fare for at blive lukket.¹

- 1.** Billetprisen i den offentlige transport skal halveres i 2022 og 2023 – også i flexturstrafikken.
- 2.** Regionerne skal tilføres kompensation for de stigende brændstofpriser, så nuværende busruter, køreplaner og øvrig lokal aktivitet kan opretholdes. Regionerne skal også kompenseres for de udækkede indtægter som følge af efterslæbet fra den corona-relaterede passagernedgang.
- 3.** Der skal udarbejdes en langsigtet plan for kvalitet og frekvens af den offentlige transport i Danmark.

Enhedslisten står uden for motorvejsdelen af Infrastrukturaf-talen og foreslår sine forslag finansieret ved at droppe de motorvejsprojekter i Infrastrukturplan 2035, som skal realiseres i 2022-2024.

En opgørelse² fra regeringen viser, at sænkede billetpriser vil få mest betydning for mennesker med lavere indkomster, fordi de bruger en større andel af deres månedlige budget på at transportere sig. Dette udspil skal derfor ses som led i Enheds-listens politik om, at vores samfund skal solidarisk igennem inflationen, som presser helt almindelige mennesker særligt hårdt.³

Desuden viser en analyse udarbejdet af COWI⁴ i 2020 for Dansk Industri viser, at Danmark vil tabe 2,1 milliarder kroner pr. år, hvis 10 % af de kollektive transportbrugere vælger bilen.

Ved at styrke den kollektive transport og annullere flere nye motorveje, vil vi bidrage til at rykke flere mennesker fra biler og over i busser og tog. Udspillet bidrager altså også til at reducere væksten i bilparken. Samtidig er der direkte CO₂-besparelser ved at droppe motorvejsprojekterne.

FINANSIERING

Finansieringsbehovet for forslaget del om halvering af billetpriserne for resten af 2022 og hele 2023 samt annullering af de ventede stigninger på billetpriserne i 2023 er skønnet på baggrund af beregninger af oplysninger i svar på Transportudvalget (alm. del) spørgsmål nr. 500 af 19. maj 2022. Der er tale om et overkantsskøn på 4,05 mia. kr., hvoraf 0,55 mia. kr. finansierer halvering af billetpriserne i 2022 (gældende fra den 1. november), og 3,5 mia. kr. skal finansiere halveringen af billetpriserne i hele 2023.

Finansieringsbehovet for kompensation for stigende brændstofpriser samt udækkede indtægter som følge af efterslæbet fra corona-relateret nedgang skønnes til i alt 2,01 mia. kr. i perioden 2022 og 2023.⁵

Finansieringsbehovet for at lave den langsigtede plan for den offentlige transport skønnes til 0,01 mia. kr.

I alt skønnes finansieringsbehovet til at være 6,07 mia. kr. i alt i perioden 2022-2024.

Ved at droppe motorvejsinvesteringerne i 2022, 2023 og 2024 tilvejebringes i alt 12,23 mia. kr. (2022-pl) i sparede offentlige udgifter. Udspillet er dermed overfinansieret med 6,16 mia. kr.

TABEL 1:

Sådan finansieres stop for massakren på den offentlige trafik

	Mia. kr. samlet i 2022-2024 (2022-pl)
A. Tiltag	
1. Halvér pris på offentlig transport året ud og i hele 2023 ¹	4,05
2. Red regionernes transport-økonomi ²	2,01
3. Lav langsigtet plan for vores offentlige transport ³	0,01
Samlet	6,07
B. Finansiering	
1. Drop motorvejsprojekter i Infrastrukturplan 2035, som skal realiseres i 2022-2024 ⁴	12,23
Overfinansiering (B - A)	6,16

Anm.:

1) Kilde: Egne beregninger baseret på overkantsskøn over finansieringsbehovet for reduktioner af billetpriser på hhv. 10, 20, 30 og 40 pct., jf. Transportudvalget (alm. del) spørgsmål nr. 500 af 19. maj 2022. Finansieringsbehovet til annulleringen af den forventede stigning i billetpriserne i 2023 skønnes således også at være dækket.

2) Kilde: Trafikselskaberne i Danmark. Se også udtalelser fra Kommunernes Landsforening her:

<https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/busruiter-vil-lukke-trods-bevilling-paa-125-millioner-siger-kommuner-og>

Se endvidere pressemeddelelse fra Transportministeriet:

<https://www.trm.dk/nyheder/2022/yderligere-140-millioner-kroner-i-ekstraordinært-tilskud-til-trafikselskaberne>

3) Kilde: Egne beregninger. 10 mio. kr. skønnes at finansiere ca. 14 årsværk.

4) Kilde: Aftale om Infrastrukturplan 2035, bilag 'Økonomioversigt - Infrastruktur 2035'. Opregnet til 2022-pl. Kan findes her:

<https://www.trm.dk/media/3emboufm/bilagtilaftaletekstoekonomioversigt28-final-a.pdf>

NOTER:

- 1 <https://www.berlingske.dk/politik/hver-syvende-busrute-ri-sikerer-at-blive-nedlagt>
- 2 <https://www.ft.dk/samling/20211/almdele/tru/spm/500/svar/1908881/2624883.pdf>
- 3 <https://enhedslisten.dk/2022/09/20/sammen-gennem-inflationen>
- 4 <https://www.danskindustri.dk/brancher/di-transport/analysearkiv/brancheanalyser/2020/8/passagerflugt-fra-den-kollektive-trafik-vil-koste-samfundet-milliarder/>
- 5 <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/busruter-vil-lukke-trods-bevilling-paa-125-millioner-siger-kommuner-og>
<https://www.trm.dk/nyheder/2022/yderligere-140-millioner-kroner-i-ekstraordinaert-tilskud-til-trafikselskaberne>